Sarhoş Olan Kişinin Hanımını Boşaması

SORU: Sarhoş olan kimse veya şaka yolla veyahut ta zorla, hanımını boşayan kimsenin boşaması geçerli olurmu?

CEVAP: Sorunun cevabına geçmeden önce Hanefi mezhebine göre, kişinin talakının (boşamasının) geçerli olabilmesi için, kişide aranan üç şartı beyan etmek isterim.

1- Boşayan kimsenin koca veya kocanın resulü veyahut ta kocanın vekili olması lazımdır. Eğer boşayan kimse, bu saydıklarımızdan biri değilse talak vermeye (boşamaya) malik değildir. Buna göre velinin, velayeti altındaki adamın hanımını boşamaya yetkisi yoktur. Ancak kadının kocası tarafından bu iş ısmarlanmış veya bu iş için vekâlet verilmiş ise o zaman boşayabilir.

2- Talak verenin (boşayanın) akıllı olması lazımdır. Bu itibarla deli veya kendisinde "atehlik" dediğimiz bunaklık bulunan kimsenin talakı geçerli değildir.

Kişi hanımına; "*şayet şu işi yaparsan sen boşsun*" dese ve bu sözü söyleme esnasında akıllı ise ve daha sonrada delirse, kadında boşanmanın kendisine bağlandığı o işi yapsa boşamak geçerli olur. Yani koca, talak-ı, bir şarta bağladığında akıllıydı, o şartın oluşumunda akılsız olması bu hükmü değiştirmez.

3- Kişinin talakının geçerli olmasının üçüncü ve son şartı da; **talak veren kimsenin baliğ olmasıdır**. Zira talak veren kimse çocuk ise yani buluğ çağına ermemişse velev ki mümeyyiz dediğimiz doğruyla yanlışı ayırt edebilecek yaşta olsa bile talakı (boşaması) geçerli değildir

Sarhoş olan kimsenin talakı ve birde zorla boşayan kimsenin talakına (boşamasına) gelince bunun hükmü: Şayet kişi sarhoşlukta öyle bir hale gelse ki, konuştuğu kelamı karıştırıyor ve ayıldığında kendisinden sarhoşken sadır olan işleri hatırlamazsa, bakılır eğer bu kişinin sarhoşluğu ilaçtan dolayı veya zorla içki içirilmesi gibi haram yoldan değilse bu kimsenin talakı(boşaması) geçerli değildir. Lakin bu kişinin sarhoşluğu, içki içmesi gibi kendi ihtiyarıyla haram yoldansa Hanefi mezhebinde meşhur olan görüşe göre talakı(boşaması) geçerlidir.

Mukrah dediğimiz zorla talak veren kimsenin boşamasına gelince, bu kimse talakı kast etmeyip belki kendinden eziyeti def etmeyi kast ettiği için cumhur ulamaya göre bu kişinin talakı(boşaması) geçerli değildir. Hanefi mezhebine göre ise, bu kimse her ne kadar üzerine terettüp eden hükme razı olmasa bile talakın oluşmasını kast ettiği için bu kişinin talakı(boşaması) geçerlidir tıpkı şaka yolla hanımını boşayan kişinin boşamasının geçerli olması gibi. Zira hadisi şerifte HZ.Peygamber (sallallahu aleyhi ve selem) :

ثلاث جدهن جدّ وهزلهن جدّ: النكاح والطلاق والرجعة

"Üç şey vardır ki bunların ciddisi de ciddidir şakası da ciddidir: nikah, boşamak ve birde boşanmaktan rıc-at" buyurmuştur.

Fatih KALENDER